

Z paddingtonského nádraží čiší pocit, že by se mělo zavřít. Pozdě v noci, dlouho po dopravní špičce, tu duní ozvěna a občas zavane studený, slabý vítr s pachem nafty. Tato doba, kdy cestuje jen málokdo, je pro pobyt na nádraží ideální. Je skoro půl dvanácté v noci a já vyhlížím svůj vlak, který má odjezd přibližně za dvacet minut. Nádraží jako by bylo na betablokátorech. Puls — ano —, ale zpomalený. Medicínsky způsobená pomalost; příjemně zatuchlo. Takto rychlý tep, pokud by to bylo zdravé, by měl člověk, co každodenně cvičí na trampolíně, a ne místo s rizikovou cirkulací, která stanici viditelně v pět nebo šest večer ucpává.

Poprvé po mnoha týdnech jsem si obula polobotky, a jak jdu, slyším své kroky, tóninu D dur hranou na beton. Jestli plánujete, že se někdy uprostřed noci budete potulovat po nádraží, měli byste se pokaždé ujistit, že slyšíte vlastní kroky, a pokud máte hudební nadání, měli byste se pokusit přijít na to, které tóny při chůzi vydáváte, protože potom se přestanete cítit osaměle, tedy ne že já bych se někdy cítila osamělá. Dnes mám na sobě dlouhý kabát a klobouk a skoro bych si přála, abych kouřila nějakou exotickou cigaretu s náustkem, protože kdyby se přidala ke kabátu, klobouku a kufru, uzavřela by tak závorky mého vzhledu, který si vybavuji z filmů a špionážních thrillerů, na jejichž jména si nevzpomínám, ale znám pár lidí, kteří by si vzpomněli.

Znám lidi, kteří by z oblečení, co mám na sobě, vyvodili všelijaké závěry. Došli by k názoru, že jsem si zvolila svůj „styl“. Podívali by se na mou košili se svetříkem a chtěli by

řít: „Dneska styl à la školní uniforma, Alice?“ Jenže pak by si povšimli tartanové sukně, punčoch a praktického obutí a nakonec by došli k závěru, že jsem se oblékla ve stylu známém v minulosti jako styl „Bletchley Park“. Jakmile by pojmenovali můj „styl“, tak by tihle lidi předpokládali, že všechno je jeho promyšlenou součástí, že oblečení jako celek spolu se vším, co u sebe mám, od peněženky a kufru až po kalhotky, jsem si vybrala úmyslně; abych měla identitu, abych získala svůj vlastní kód nebo značku. I kdybych si oblékla — tak jako jsem to někdy dělala — opravdu náhodně vybrané staré, šílené oblečení, jednoduše by to označili za styl „Výprodej“ nebo „Bezdomovec“. Strašně to nesnáším. Vědí, že to nesnáším, což je taky jeden z důvodů, proč to dělají. Jde o ten typ logiky, který vede k tomu, že když na něco, co lidi dělají, reagujete podrážděně, pak čím víc to dělají, tím legračnější to je.

Pracuji ve společnosti jménem PopCo, která vyrábí hračky. Většina lidí práci v PopCo zbožňuje. Je to mladá, pohodová firma, kde neplatí povinnost nosit formální oblečení ani žádná pravidla nebo pevně stanovená pracovní doba, alespoň ne pro zaměstnance oddělení Ideace a designu (ID). Náš tým se předtím jmenoval Výzkum a vývoj, ale už se tak nejmenuje, sídlí samostatně v malém cihlovém domě v Battersea a lidi tady mají stejnou chuť pustit se do celonoční práce na výrobě prototypů, jako se zničehonic společně sebrat a vyrazit si na týden do Prahy vychytávat nové trendy a vypátrávat fakta. V PopCo jsou nápady všechno, všude, všichni. Žijeme, abychom lákali nápady: lovnou sezonu máme neustále; máváme ocasionální péry a tančíme, abychom je přivábili; dveře necháváme pořád otevřené pro případ, že by se u nás konečně stavily, opilé, když už nás opustila naděje, že se s nimi v noci shledáme.

Skoro všichni v PopCo v oddělení Ideace a designu jsou hrozně cool. Jsou firmě oddaní způsobem, který mi připadá nemožný. Snad je to proto, že jsem oddělením sama pro sebe, samostatnou skupinou značek. Jsem ostrovem, ačkoli jsem spojena s pevninou, jsem nová holka, ačkoli pro

společnost pracuji téměř dva roky, cizinka, ačkoli pevně patřím k nim. Někdy, navzdory tomu, že před nimi a před tím, jak jsou cool, utíkám, se přihodí, že se ocitnu na konci nebo na začátku období či cyklu, zrovna když se všichni ostatní nacházejí uprostřed. Příští rok to budou oni, kdo bude nosit košile a svetříky a sukně a vlasy prakticky spletené do copu, na to můžete vzít jed. Tou dobou budu možná vypadat jako tokijská vysokoškolačka, tak jako oni teď, nebo jako zfetovaná holka z vesmíru, což oni možná budou o sezonu později. S lidmi v PopCo je problém. Když se oblékáte jako oni, zapadáte. Když se oblékáte úplně jinak než oni nebo když nosíte tak směšné oblečení, jaké by si ostatní na sebe nevzali, jste cool, máte odvalu a jste individualita — a proto zapadáte. Je to věčná hádanka: jak se identifikovat jako někdo, kdo nezapadá, když vším, co vás napadne udělat, se stáváte někým, kdo zapadá? Kdybychom byli všichni dětmi, bylo by jednodušší se bouřit. Ale na druhou stranu, kdybychom byli dětmi, možná bychom zapadat chtěli.

Zítra po recepci v době oběda se vším všudy začne PopCo Otevřený světový podnik (OSP), který proběhne ve firemním „Myšlenkovém táboře“ v Devonu. PopCo je třetím největším výrobcem hraček na světě, prvním a druhým jsou Mattel a Hasbro. Korporátní centrály sídlí v Japonsku a ve Spojených státech a menší verze je tady ve Spojeném království. Každá země má své vlastní ID oddělení, ale veškerá skutečně šílená produkce nápadů („ideace“) se odehrává během čtyř hlavních Myšlenkových táborů na různých místech světa, které se konají ve Švédsku, na Islandu, ve Španělsku a Spojeném království. Všichni už jsme o Devonu slyšeli, ale moc lidí tam zatím nebylo. Obvykle míváme výroční OSP na nějakém fakt vychytaném místě, takže jsme se všichni divili, proč letos míříme do komplexu vlastněného PopCo, který je uprostřed ničeho. Většinou do těchto akcí sypou peníze; letos určitě neutratí skoro nic. Musím říct, že mě to zaujalo a že se mi představa Devonu líbí, ale poslední dva týdny v Battersea všichni říkali spíš něco jako: „Takové jako v Asmaře to asi nebude, že?“ Asmara je město v Eritireji

a minulé OSP se konalo tam. Asmara byla hodně zvláštní zkušenost. Byli jsme právě uprostřed exkurze v jedné z továren PopCo, když propukly velké společenské nepokoje a museli jsme odletět domů.

Při slovech „výroba hraček“ si lidi obvykle začnou představovat plyšáky a dřevěné kostky; možná skřítky v Santa Clausově jeskyni v éře průmyslové revoluce, kteří zatloukají hřebíky a řežou pilkou a běhají s panenkami, zemědělskými zvířátky a skládačkami a pak je strkají do pytlů, aby je mohli doručit vymydleným dětičkám sedícím u krbu. Ve skutečnosti se to má dnes tak, že hračky spíš obsahují reklamu na potravinářské výrobky a filmy, interaktivnost a „přidanou hodnotu“, značkování a pochopitelně i výzkum ohniskových skupin pozorovaných přes jednosměrná zrcadla. Dřevěné kostky, přinejmenším ty, které vyrábí většina výrobců hraček, jsou dnes navrhovány podle matematických rovnic, které určují, kolik jednotlivých písmenek je třeba použít v jakém poměru na kolika kostkách tak, aby si děti musely pořídit víc než jen jednu sadu, než budou moci začít skládat pořádná slova. Nevím, jestli je to pravda, ale vím, s jakým typem rovnic by to šlo. Jedna paní prý jednou PopCo navrhla, aby začalo tento typ rovnic také používat, ale pak ji vyhodili. Taky nevím, jestli je tohle pravda. I když PopCo ještě nemá ani sto let, vytvořilo si víc folklorních zvyků, než kolik jich mají některé malé státy, a taky má větší HDP. Ostatní velcí výrobci hraček jsou na tom stejně.

Folklor, stejně jako všechno ostatní, je součástí zdejší zábavy. Zábava, pokud pracujete pro společnost vyrábějící hračky, kolonizuje všechno. Možná už jste slyšeli o věcech, které jsou „blbé, ale cool“ nebo „šeredně krásné“. Pitomé už není automaticky nic, což jen jinými slovy znamená, že prodat se dá cokoli, stačí vědět jak. Někomu nemusí být bezprostředně jasné, jak se takto cynický, dospělý svět, který se snaží být cool, vplížil na trh s hračkami. Ale my, co v tomhle průmyslu pracujeme, víme, že všechen marketing se vposledku zaměřuje na děti a náctileté. Mají příjmy, které mohou utratit, a touží zapadnout. Roznášejí módní vlny,

jako by to byly vši, a nutí své rodiče, aby jim kupovali věci, které nepotřebují. Vzpomeňte si na současné trendové výrazy. Hodně lidí si uvědomuje, že „pocházejí“ ze školních hřišť a že s kolegy v práci budete příští týden mluvit stejně, jako se vaše devítileté dítě tento týden baví s kamarády. I když tyhle věci klíčí na hřištích, rozsévají je často marketingová oddělení. Děti mají zrychlenou a zesílenou představu o tom, co je „cool“. Procházejí přátelstvími, fázemi a módními vlnami podobně, jako rozkvétají květiny ve zrychleném filmu. Můžete je úspěšně atakovat přibližně dvaceti tisíci produkty až do doby, než jim je patnáct let, kdy se jejich vkus začne ustalovat a začnou toho kupovat méně.

Výrobci hraček už dnes nemusejí nutně vyrábět jenom hračky — naše nejúspěšnější oddělení se zabývá videohrami a nejvíc peněz na výzkum putuje do robotiky —, jednoduše vyrábíme, co děti chtějí. V naší branži je všechno nové a nablýskané, největší a nejlepší, třpytivé a kouzelné, rychlé a návykové. Před ostatními odvětvími má hračkářský průmysl dvě výhody. Naše produkty se nejsnáze prodávají a naši zákazníci nejsnáze nakupují. To pochopitelně znamená, že všechny produkty jsou úspěšné. Ale můžeme vyrábět věci, které umějí vybuchnout nebo se vznášet nebo vás odnést do země fantazie, a když se nám to povede, dětem při sledování našich reklam vypadávají oči z důlků.

Tím nechci říct, že bych byla cynická. Nejsem. Ani to není tak, že bych svoji práci nenáviděla. Pracuji na vzniku nových produktů v rámci svých tří obchodních značek, z nichž jedna je pro děti, které by se chtěly stát špiony, další pro děti, které chtějí být detektivy, a třetí pro děti, co by chtěly umět luštit kódy a šifry. Jmenují se Pátrač, Očko a Koumák a všechny dostanou novou společnou značku, která se jmenuje „Šššš!“. Ohniskový výzkum skupin a průzkum trhu ukázal, že děti, které si koupí jednu z mých značek, obvykle kupují všechny tři, a já jsem pod tlakem, abych dokázala nemožné a přišla se čtvrtou „bombastickou“ značkou zaměřenou na skupinu osamělých, chytrých, nevyzpytatelných a někdy také traumatizovaných dětí. Mohou to být

kluci i holky, ale všechny je musí bavit se skrývat, mít tajemství, plížit se a chytat nebo stopovat kriminálníky. Tahle čtvrtá značka (z níž se teď stane podznačka) dopomůže k novému startu ostatním. Budeme mít reklamní kampaň; možná v televizi. Jsem z toho hrozně nadšená. A když je vaše značka opravdu úspěšná, stáváte se v PopCo členem party.

Jenomže — a o tomhle jsem, ať už z jakéhokoli důvodu, pevně přesvědčená — já do téhle party patřit nechci. V partách se necítím dobře. Necítím se dobře, když jsem oblíbená. Takto tedy vypadá můj útěk před módním gestapem; je to můj soukromý ilegální odboj: jsem na cestě o den dříve než ostatní, oblékám se odlišně než ostatní, nosím neslučitelné barvy, když je ostatní nenosí, a neoblékám je, když ostatní ano. Ovšem nevydala jsem se na cestu o den dříve než oni proto, abych byla jiná, ale protože se zkrátka nerada mačkám, nemůžu dýchat, ať už v podzemí nebo jeho pocitovém či prostorovém ekvivalentu. I když jsem téměř ve všech ostatních ohledech normální, nemám ráda, když na mě sahají cizí lidi. Chce se mi z toho brečet. Proto tedy noční vlak.

Kvůli své „situaci“ (lidské situaci, zdravotní situaci, to je jedno) často přijíždím na různá místa o den dříve než ostatní, s nimiž cestuji, a i když se takto přesouvám, protože mám problém, často na svůj problém zapomenu a celý zážitek mi začne připadat zajímavý, jako když jezdíte sami v pouťovém autíčku nebo si pečete dort, který si sami sníte.

Kufr stojí na zemi. Najednou jsem nervózní z toho, že tam stojí jen tak. Nejsem v černobílém filmu; někdo by ho mohl ukrást nebo by se mohl ušpinit. Zvedám ho a dívám se na tabuli s odjezdy. Můj vlak odjíždí z devátého nástupiště. Chtěla bych vědět, jestli mě cesta bude bavit. Napadlo mě, že bych mohla jet svým Morrisem Minor z roku 1960 (zdědila jsem ho po dědečkovi), ale tak dlouhá cesta by mu asi nesvědčila. Aniž bych to auto příliš antropomorfizovala (ale když pracujete pro výrobce hraček, tohle hrozí neustále —

zjistíte, že když na libovolnou věc umístíte oči, obživne), mám pocit, že se mu na dlouhých cestách vede mizerně. Je to škoda, protože miluju pocit, že jedu ve své vlastní bublině a na dálnici jsou se mnou jen kamiony a jejich neostrá oranžová světla jako na vesmírných lodích. Ale jízda nočním vlakem je také dobrodružství a odjíždím jen na pár dní. Mám v plánu vyrazit zpátky v pondělí v noci, až to všechno skončí, a je mi jasné, že budu příliš unavená, než abych mohla řídit. A taky by bylo příjemné dát si třeba martini, až to skončí, a to bych tedy potom nechtěla celou cestu domů, dvě stě padesát mil, řídit. Martini možná ne. Začala jsem pít martini, protože ho nikdo jiný nepil, ale teď všem chutná. Další hádanka.

Vyrazím k devátému nástupišti. Na nádraží je pár dalších lidí: někteří na lavičkách, jiní v mikinách s kapucí, někteří jsou zjevně opilí nebo duchem nepřítomní. Ale jednu skupinu laviček obsadila jakási rodina, určitě je to rodina: muž, žena a tři děti. Vypadají unaveně a vyzáběle a mají na sobě oblečení, které nepoznávám. Kdo je to? Ztrácím se v představě o cestování v čase, jsou tady parní vlaky a romantika, jenomže oni jsou jako skutečná časová anomálie, sedí na lavičkách a dělí se o pecen chleba. Právě se chystám, že na ně přestanu zírat a půjdu dál, ale povšimnu si, že jedno z dětí si čte knihu s červenou obálkou. Nastala ta chvíle, jaká spisovatele pravděpodobně potkává pořád, ale mně se ještě nepříhodila? Čte to malé, hubené a ztraceně vypadající děcko některou knížku ze série, kterou vytvářím? Jdu blíž k lavičce a snažím se to zjistit. Když přijdu dostatečně blízko, knížka mizí a dítě drží červenou svačínovou krabici. Pokračuji v chůzi směrem k nástupišti a mám dojem, že odkudsi ze střechy nádraží slyším houkání sovy.

Stevard mě pouští do vlaku a vede mě ke kupé. Jsou v něm patrová lůžka, ale horní je přiklopené ke stěně. Je tu také umývadlo s odklápacím krytem a malý bavlněný ručník. Spodní postel je povlečená nažehleným bavlněným ložním prádlem s tenkou vlněnou dekou.

Spát ve vlakovém kupé má jen jednu nevýhodu, totiž to, co to dělá s mými vlasy. Nevím, jestli za to může klimatizace nebo statická elektřina nebo bavlněný samet, kterým jsou kupé ve vlaku obložena, ale je v nich něco, z čeho se moje vlasy zblázní, takže vypadají jako chmýří na mucholapce. Možná jsem marnivá, když takhle uvažuji. Možná, že marnivost způsobují kudrnaté vlasy. Čekám, až mi stevard naposledy zkontroluje lístek, a pak zavírám dveře a vtírám si do vlasů malé množství vazelíny (je to jako očkování) a schovávám vlasy pod koupací čepici, kterou jsem si pro tento účel vzala s sebou. Je růžová a sametová s opakuujícím se vzorem koťátka hrajícího si s klubíčkem. Mám hodně takových koupacích čepic. Mé vlasy reagují špatně na vlhko a nevyhovuje jim ani to, když jsou příliš suché. Jsou jako citlivá visutá zahrada, o kterou musím neustále pečovat, aby neuschla a nezahynula. Často mě napadá, jak bych asi vypadala ve středověku a co se muselo dělat s vlasy, jako mám já, předtím, než byly vynalezeny produkty, které to dělají za nás. Žila by v nich nějaká zvířátka? Možná, že by to byla docela sranda.

Prohlížím se v zrcadle nad umývadlem a potichu se směju svému zvláštnímu odrazu. Třeba by jim všem tváří v tvář tomuto „stylu“ konečně sklaplo. Jak by ho asi pojmenovali?

Blázinec? Chvilku se na sebe pitvořím a pokouším se vypadat co nejpodivněji, představuju si, co všechno bych mohla pokazit, kdybych se takhle někde ukázala. Kromě jiného na seznam přidávám rodinné sešlosti a svatby, i když jsem na něčem takovém nikdy nebyla. Bylo by možné takhle vypadat při sexu? Co by na to řekl váš partner, kdybyste to zkusili? Možná jsou na světě nějakí lidé s fetišem na koupací čepice — mám dojem, že na všechno ostatní nějaký fetiš existuje. Mohla bych mít tenhle styl po celou dobu, co bude trvat OSP? Kdybych se jen opovážila.

Ve starém hnědém kufru mám následující věci: pyžamo, toaletní tašku, tenisky, přípravky na vlasy, náhradní koupací čepice, gumičky a sponky do vlasů, náhradní kalhotky, náhradní punčocháče, čistou košili, náhradní svetr, různé jiné oblečení včetně své oblíbené manšestrové sukně, kleštičky na nehty, kytarová trsátka (i když si neberu kytaru, trsátka s sebou tahám všude), zelený čaj, heřmánkový čaj, čokoládu pro případ „nouze“, termosku s horkou vodou, trochu müsli, tři tužky tvrdosti HB, skicář, zápisník, plnicí pero, ořezavátko, náhradní inkoustové náplně do pera. V menší plátěné tašce v army stylu mám dvě knihy, několik homeopatických léků, sadu pro přežití, peněženku, tranzistorové rádio, tabák s papírky, dvě nebo tři další věci a několik černých a bílých chlupů z mého kocoura Atariho.

Sada pro přežití je takový pokus a obsahuje předměty, které bych snad mohla potřebovat v situaci, kdy by mi šlo o život, jako jsou náplasti, tablety na čištění vody, zápalky, svíčky, baterie, malá baterka, kompas, nůž, několik „energetických“ bio tyčinek, velká igelitová plachta a krizová esence. Krizová esence se hodí skoro na všechno — na infarkty, pro nemocná zvířata i vadnoucí květiny —, a protože je rozpuštěná v koňaku, funguje taky jako dezinfekční prostředek. Vždycky když mě rozbolely zuby, kápala jsem si trochu krizové esence na nemocný zub a hned se to zlepšilo.

Sada pro přežití a tranzistorové rádio by byly dvě věci, po kterých bych sáhla, kdyby teď, dejme tomu, nepřítel obsadil vlak a já měla dvě minuty na útěk. Koupací čepice

bych tady nechala. Myslím, že kdyby mi šlo o život, tak bych se o vlasy vůbec nestarala. Jednou jsem četla, že když si balíte věci, měli byste se sami sebe zeptat, které z těch věcí budete potřebovat a které máte pro pohodlí, a pak si vzít jen nezbytnosti. Samozřejmě, že naprosto nezbytné není skoro nic. Kdybych byla donucena vybrat si z tašky jen absolutní nezbytnosti, vzala bych si pouze homeopatické tabletky Carbo Vegetabilis, které potřebuju kvůli alergii na vosí a včelí píchnutí. Možná taky igelitovou plachtu, i když jsem už zapomněla, jak ji použít ke sběru vody. Taký bych si vzala přívěsek, ale na ten bych pamatovat nemusela: nosím ho na stále stejném řetízku kolem krku už dvacet let.

Všechno ostatní, co jsem si s sebou vzala, je víceméně luxus; dokonce i mé úvahy o nepříteli. Nepřátelé, které máme dnes, nejsou zrovna z těch, kteří přepadávají lidi na cestách nebo zastavují vlaky. Ví ještě vůbec někdo, kdo je nepřítel? Skutečnému světu se vyhýbám, jak to jen jde, a o „nepříteli“ obvykle přemýšlím výhradně v kontextu svých značek.

To znamená, že se neustále ohlížím přes rameno a vyhlížím tajemné muže se strništěm jako z komiksů: špiony druhé strany nebo vykastrované kriminálníky číhající na zvířata nebo děti, aby je mohli unést a provádět na nich své šílené pokusy. To také možná vysvětluje, proč své výtvary vidím i na místech, kde nejsou. Byl to rozhodně zvláštní zážitek, jaký jsem nikdy předtím neměla.

Můj kocour se nejmenuje Atari podle výrobce videoher, jak si občas někdo myslí, ale podle rozestavení kamenů ve hře go, které podobně jako „šach“ v šachu znamená, že hráč může druhému jedním tahem sebrat kámen. Ale není to tak fatální jako v šachu, protože go se hraje s mnoha kameny a o některé z nich si můžete v rámci strategie dovolit přijít. Můj kocour je černobílý stejně jako kameny v go. Pro go je nejdůležitější rovnováha, jin a jang, obětování a vítězství; a mnoho rozestavení nebo pouček ze hry (jsou jich tisíce) lze v metaforické podobě aplikovat na různé životní situace, a to včetně vojenské strategie. Atari se tak jmenuje proto, že

jeho černé a bílé chlupy spolu neustále soupeří a vypadávají mu, jako by spolu v jednom kuse prohrávaly jedno atari za druhým.

Všichni v PopCo hrají go; prakticky je to nutná podmínka k tomu, abyste tu mohli pracovat. Každá firma vyrábějící hračky má svoji dvorní hru, podobně jako sportovní týmy mají svoji hymnu nebo maskota. V Hasbro je takovou hrou zjevně Risk, což je vedle Scrabblu jedna z jejich nejlépe prodávaných deskových her. Risk je taková méně abstraktní forma go a mnoho strategií v něm lze použít shodně. Hraje se o ovládnutí světa, ale hráči jsou vždycky pochopitelně závislí na rozmarech kostky. Je to hra pro dlouhodobé strategie. V Mattelu hrají šachy. Stejně jako my jsou silně zaměřeni na strategii. Ale zatímco u nás k ní přistupujeme velice filozoficky (nemůžete vyhrát, aniž prohrajete, a podobně), oni berou velmi vážně všechno, co souvisí s vojenstvím. V šachu nehraje náhoda žádnou roli. Je to hra ve stylu bum-prask a někdy je možné zvítězit už po několika málo tazích. V roce 1995 se Mattel pokusil převzít Hasbro. Byla to škaredá situace.

V PopCo každý rok pořádáme velký turnaj v go, ze kterého jsou všichni celí pryč. Loni jsem se nedostala ani přes první kolo, když jsem se v jediné hře, kterou jsem hrála, během prvních několika tahů dopustila jedné prosté chyby. PopCo od roku 1992 nabízí milion dolarů jako odměnu tomu, kdo dokáže vytvořit počítačový program, který by dokázal porazit profesionálního hráče go. O cenu se zatím nikdo nepřihlásil. Dnes už i poměrně obyčejné šachové programy dokážou porazit světové velmistry, ale ještě nikdo nepřišel na počítačový program go, který by nedokázal porazit hráč, pokud není úplný začátečník nebo malé dítě. Přitom pravidla go jsou velice jednoduchá. Hrací deska má 19 × 19 polí jako velká šachovnice a hrají dva hráči, kteří střídavě umisťují — jeden černé a druhý bílé — kameny. Kameny pokládáte na průsečíky (ne na pole) a snažíte se obklíčit území a zajmout v něm kameny protihráče. Kameny a území získáte doslova tím, že je obstavíte, ale když si nebudete

dávat dostatečně pozor, můžete se během svého snažení sami ocitnout v obklíčení. Go je tři tisíce let staré a existuje v něm více možných rozestavení, než kolik je atomů ve vesmíru.

V nočním vlaku mám pocit větší tíhy než v obyčejných vlcích, stejně jako spánek se zdá být těžší než bdělost. Vlak se rozjíždí, a tak si беру jednu z knížek, uléhám na úzkou postel a dávám se do čtení. Světla zvenčí mě ale brzy začínají rozptylovat, takže knihu odkládám a odhrnuji malý závěs, abych líp viděla ven. V okně je takové to mléčné sklo, přes které není ven moc dobře vidět (nebo spíš dovnitř, což předpokládám je účelem) a nedá se otevřít. Ale malá bílá a oranžová světýlka venku jsou díky tomu, že nejsou dobře vidět, zajímavější. Hypnotizují mě. Vlak nevyráží směrem k Readingu jako střela, tak jako denní vlaky. Místo toho se loudá, jako by s ním bylo něco v nepořádku. Za chvíli uslyším zvuk sbíječky a taky si všimnu něčeho, co vypadá i zní, jako když někdo svařuje. Mám pocit, že jsem v nějaké postapokalyptické japonské videohře a projíždím městem, kterým zmítá bezvládná válka, u boku mám velký meč a možná i pár kouzel. U něčeho takového si nemůžu číst, tak si vlezu pod peřinu a ležím a poslouchám a dívám se, až konečně usnu.

Těsně před čtvrtou ráno se ozve jemné zaklepání na dveře. Ve snu slyším cizí hlas, jak říká něco jako: *Haló? Budíček*. Mám pocit, že jsem usnula sotva před pěti minutami, a oči mi jsou otevřít jen ztěžka.

Dveře se pomalu otvírají. „Tady máte vodu,“ šeptá nějaká žena a podává mi malý tácek. „V Newton Abbotu budeme zhruba za patnáct minut,“ dodá.

Dveře jsou otevřené, takže vnímám ticho na chodbě a skoro cítím spánek linoucí se ze všech ostatních kupé. Dochází mi, že všichni, kdo jsou zde zaměstnaní, musí dělat všechno jemně, pomalu, potichu. Jestlipak si lidi, kteří tu pracují, šeptají, i když nemají službu, stejně jako já nedokážu přestat přemýšlet o tom, s čím by bavilo hrát si devíti- až dvanáctileté děti, i když nejsem v práci? S různými nedokončenými

myšlenkami v hlavě se přitáhnou do pozice vsedě, vezmu si od ní tácek, potichu a ospale zašeptám děkuji a u uší mi přitom šustí koupací čepice.

Zavře — jemně — dveře a já jsem zase sama. Na tácku stojí malá čajová konvička, a když pohlédnu dovnitř, vidím, že mi skutečně právě přinesla horkou vodu, o kterou jsem ji včera večer požádala, a spolu s ní reklamní sušenky Great Western Railway, které asi dávají ke všemu. Vynávám z kufru sáček se zeleným čajem, nasypu špetku do vody a sleduju, jak se okamžitě začne louhovat. Asi minutu foukám a upíjím, potřebuji kofein. Zavírám na třicet vteřin oči a pak je zas otevřu.

Mám neurčitou představu o čase, takže najednou nevím, kolik mi ještě zbývá, abych se stihla připravit, než vlak zastaví v Newton Abbotu. Dvanáct minut? Jedenáct? Mám sklon začít panikařit, že z vlaku nestihnu vystoupit včas. Jednou se mi stalo, že jsem byla skoro poslední, kdo někde u Cambridge vystoupil z přečpaného vlaku. Šla jsem po nástupišti směrem k východu, když jsem si všimla, že se odněkud ozývá nějaký křik. Ohlédla jsem se a uviděla, jak se nějaký muž pokouší ve vlaku otevřít dveře. Přes otevřené okénko se pokoušel lomcovat klikou na vnější straně dveří. „Ty blbý dveře nejdou otevřít,“ křičel. Vydala jsem se směrem k němu, abych mu pomohla, ale zrovna v tu chvíli se vlak rozjel. Muž začal panikařit a bouchat pěstí do vnější strany dveří. „Hej!“ křičel. „Já tady vystupuju!“ Ale už bylo pozdě, aby se dalo něco udělat, vlak odjížděl a pán křičel něco jako „Pomoc...“. Z hlediska koloběhu světa to zase není taková tragédie, když někdo přejede; asi záleží na tom, jak moc problematické bude dojet na další stanici a pak se vrátit. To já kdybych přejela Newton Abbot, tak bych musela ve vlaku zůstat až do Plymouthu a tam čekat zhruba dvě hodiny na spoj jedoucí opačným směrem. Uprostřed noci je to s vlakovým spojením horší.

Uzobávám müsli ze sáčku, srkám čaj a v rychlosti se při tom převlékám z pyžama do věcí, které jsem ještě před několika málo hodinami měla na sobě, jen polobotky bych

ted' asi nezvládla, a tak si místo nich obouvám tenisky. To znamená, že polobotky budu muset vměstnat do malého kufru, který je už tak přecpaný. Trvá mi dobrých devadesát vteřin, než se mi to podaří, což dělá desetinu celkového času, který mám na to, abych se připravila na výstup z vlaku. Lehce nervózní zanedlouho vycházím na chodbu, kde čekám nejmíň dvě hodiny, aspoň mi to tak připadá, než vlak konečně zpomalí, cukne sebou a zastaví. Čas si se mnou jako obvykle zahrává.

Jsem jediná, kdo v Newton Abbotu z vlaku vystupuje. Nejprve si všímám toho, jak čistý a chladný je místní vzduch. Jakmile vlak odjede, téměř všechno se ponoří do ticha, dokud z jednoho stromu na druhé straně cesty nezazní osamocený zpěv ranního ptáčka. Nikdy jsem tady nebyla a nevím, co můžu čekat. Když jsem si rezervovala jízdenku, zjistila jsem jen, že to sice není nejbližší zastávka u Hare Hall, ale je nejbližší z těch, kde staví noční vlak. Spočítala jsem si, že jízda taxíkem odsud do Hare Hall vyjde přibližně na dvacet liber oproti zhruba padesáti librám, kdybych místo toho vystoupila v Plymouthu. Všechno si dám do nákladů; ale své náklady možná budu muset vysvětlit. Noční cesty mi zatím nějak procházejí, ale nerada bych musela vysvětlovat, k čemu jsem potřebovala utratit navíc padesát liber za taxík ještě před rozedněním v rámci cesty, za kterou všichni ostatní vykázali normální, nižší náklady.

Z cestování v noci občas můžete dostat depresi. Když se z nočních cest začnete cítit sklesle, pomůže vám, když si připomenete, jaké je to dobrodružství a o kolik víc toho ze světa uvidíte, až budete venku, vzhůru a na procházce v době, kdy většina lidí je někde uvnitř, spí a nehýbe se. Jak je báječné přijet na místo, kde jste nikdy nebyli, slunce ještě nestačilo vyjít a nikde nikdo není. Kdyby spadla bomba, všechny zabila a vám by se to nějak vyhnulo — třeba proto, že byste byli v nějakém speciálním bunkru —, tak až byste pak vyšli ven, takhle nějak by to vypadalo; spatřili byste neobydlený svět, odkud lidé odešli jakoby ve spěchu. Noc si užívám, vážně. Nebojím se tmy ani cizích mužských.